

Dopad ESG pravidel a reportování na silniční stavitelství

Jan Valentin

17

Co člověk pro sebe a prostředí, ve kterém žije, udělá, je jen a jen jeho volba.
Důsledky následně taky.

Může tedy blbnout, chytračit, prostředí a ekosystémy ignorovat a nekonečně růst nebo vzít rozum do hrsti a dělat věci lépe a s rozumem.

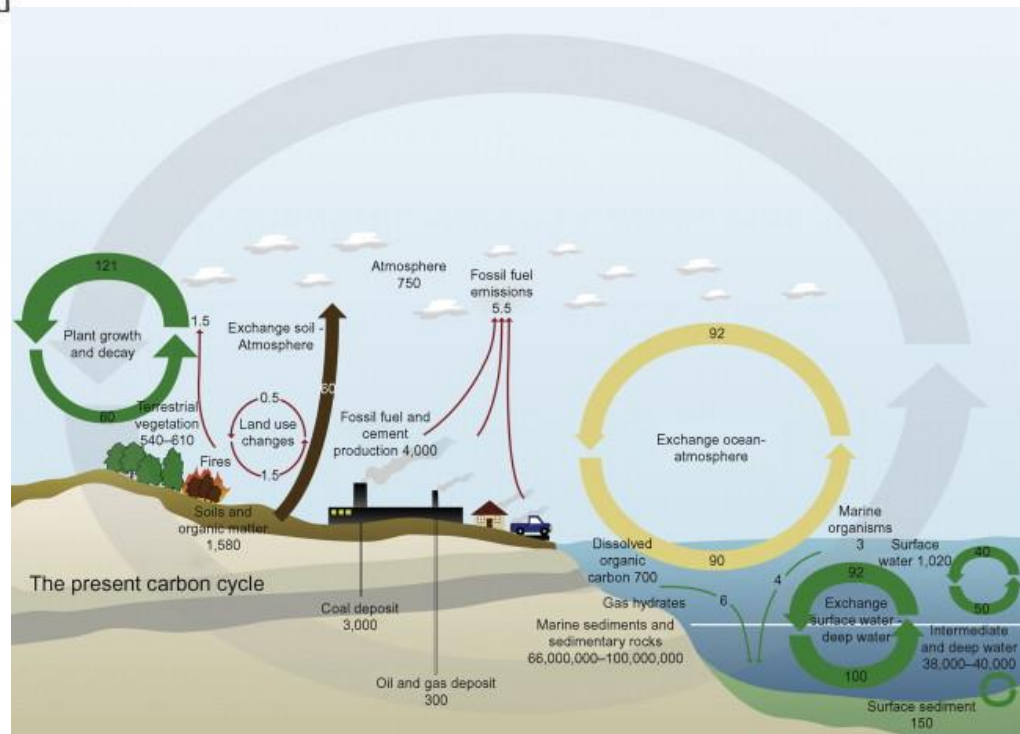
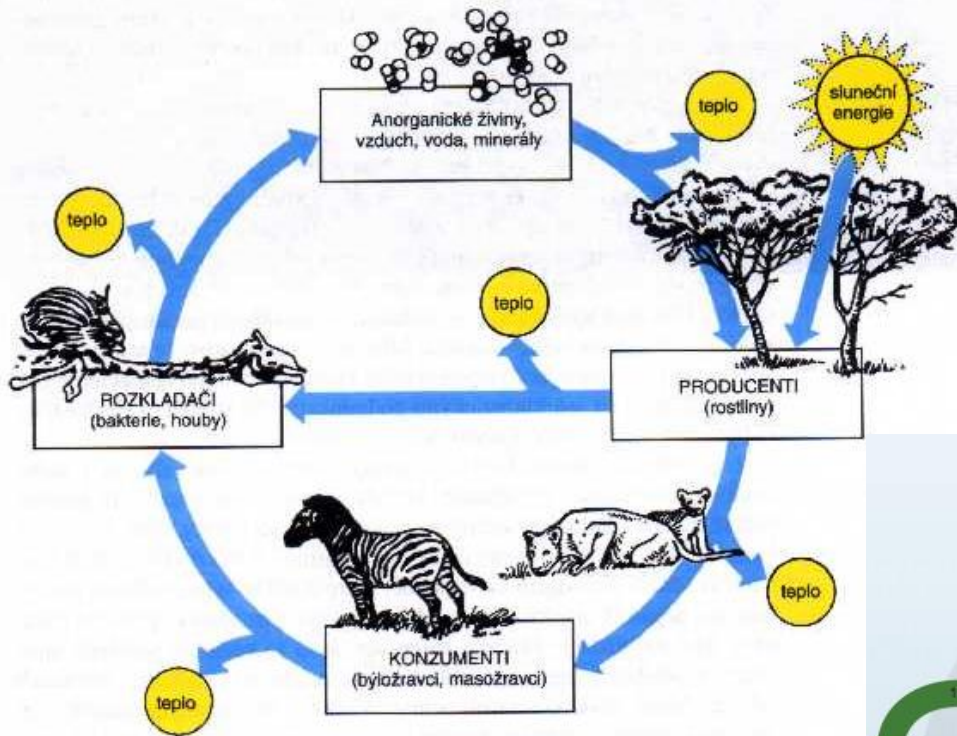

Jak to celé začalo?

- udržitelnost jako taková je diskutována minimálně od doby tzv. Bruntland Reportu v roce 1987
- Agenda udržitelného vývoje do 2030 (OSN) a definování 17 cílů udržitelného rozvoje
- ratifikace Pařížské dohody o klimatu (2016)
- žádost zemí G20 (rok 2015), aby Rada pro finanční stabilitu připravila řešení pro řízení rizik souvisejících se změnou klimatu v globálním finančním systému => vznik Pracovní skupiny pro klimatické finanční výkaznictví (TCFD)
- Zelená dohoda pro Evropy = jedna z klíčových dlouhodobých strategií Evropské unie (2019) reflektující výše uvedené
- navazující akční plány, směrnice a nařízení (např. Nařízení o evropské taxonomii z 2020)

Globální cíle udržitelného vývoje

MAIN PART OF THE CALL FOCUSING ON INNOVATIVE SOLUTIONS AND DEMONSTRATIONS

Total budget up to 1bn – division between areas not yet established

Cíle této nové holistické 30leté růstové strategie jsou následující:

Stát se klimaticky neutrální do roku 2050

Chránit lidské životy, zvířata a rostliny omezením znečištění

Pomoc společnostem stát se světovými lídry v oblasti čistých produktů a technologií

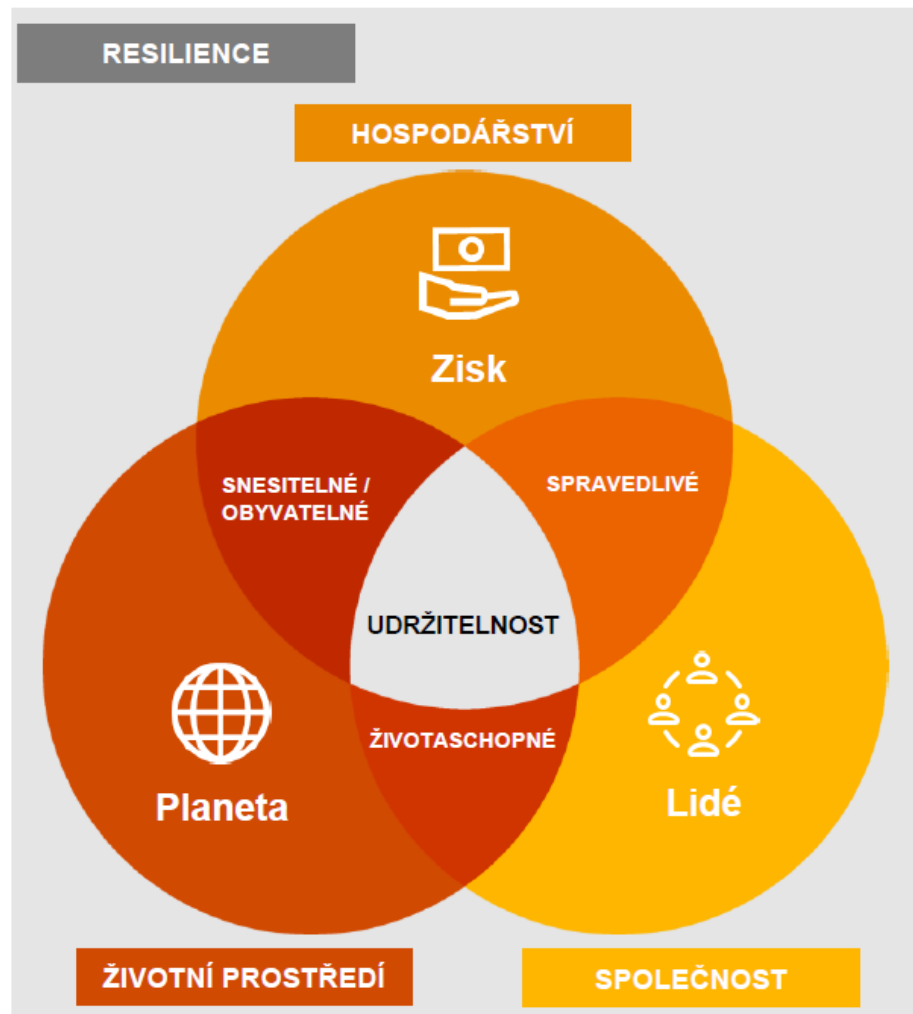
Pomoc zajistit spravedlivou a inkluzivní transformaci

Co je udržitelnost a resilience?

Udržitelnost je **schopnost udržet nebo podporovat proces v průběhu času.**

Často se dělí na **tři základní koncepty**: ekonomický, environmentální a sociální. Ty spolu musí být vyvážené (jinak se jedná třeba o greenwashing)

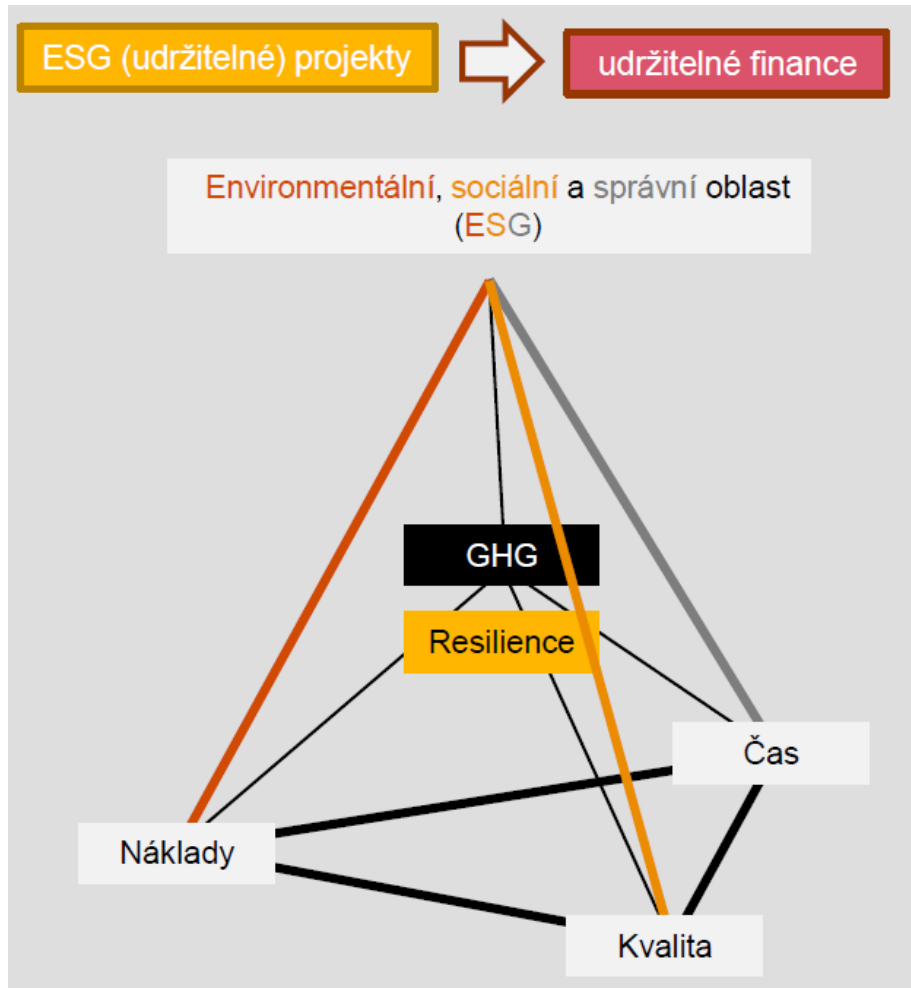
Mnoho ekonomických subjektů a vlád se zavázalo k udržitelným cílům, jako je snížení ekologické stopy a zachování přírodních zdrojů.

Co je ESG?

- ESG (angl. **E**nvironmental, **S**ocial, **G**overnance) = environmentální, sociální a správní/řídící oblast je pojem používaný původně na kapitálových trzích a mezi investory k pochopení nefinančního chování korporací v oblasti životního prostředí, sociálních aspektů (společnosti) a správy nebo řízení
- Dnes se vztahuje i na použití některého uznávaného standardu ESG, tj . souboru výkonových ukazatelů pro kategorizování hospodářských činností či projektů z hlediska znaků životního prostředí, sociálních a lidskoprávních otázek a celkové správy a řízení firmy, čímž je jedním z klíčových postupů k určení budoucí finanční výkonnosti i návratnosti a rizika investice a udržitelnosti podniků a projektů aktiv

Co značí ESG?

ESG jako komplexní pohled na investování a finance.

- sociální investice započaly v 60. letech
- etické investování v pozdních 70. letech
- udržitelné investování se rozvíjí od počátku milenia

Co vyžadování ESG znamená?

Investování zažívá celosvětově jeden z nejzásadnějších milníků ve své historii – dochází k zásadnímu obrát velké části mezinárodně politického, investičního, průmyslového a finančního světa směrem k tomu, co se označuje jako udržitelné investice

Ty se postupně vymezují podle určitého jednotícího standardu – představuje změnu genetického kódu podnikání a fungování trhu.

Co je princip významně nepoškozovat (DNSH)?

- zmírňování změny klimatu, pokud vede ke značným emisím
- přizpůsobování se změně klimatu
- udržitelné využívání a ochranu vodních a mořských zdrojů, (týká se celého komplexu vodních útvarů)
- oběhové hospodářství, včetně předcházení vzniku odpadů a recyklace,
- prevence a omezování znečištění (významné zvýšení emisí znečišťujících látek do ovzduší, vody nebo půdy)
- ochrana a obnova biologické rozmanitosti a ekosystémů (biodiverzita)

Evropská taxonomie

- **cílem** EU Taxonomie je **zajistit**, aby finanční rámec v EU upřednostňoval principy udržitelnosti a motivoval finanční sektor a ekonomické subjekty (společnosti) k zavádění principů udržitelnosti
- z finančního hlediska mají být preferovány a podporovány projekty, technologie a podnikatelské přístupy, které cíle udržitelnosti aktivně zavádějí (přímá návaznost na Zelenou dohodu)
- taxonomie přináší nová pravidla pro hodnocení firem v oblasti životního prostředí, sociálních aspektů a řízení – ta mají rámovat a zvýšit transparentnost trhu udržitelných investic

Evropská taxonomie

- Aktuálně nejnovější soubor taxonomických kritérií pro hospodářské činnosti ve věstníku EU byl uveřejněn v 11/2023:
 - ochrana a obnova biologické rozmanitosti a ekosystémů (biodiverzita)
 - udržitelné využívání a ochrana vodních a mořských zdrojů
 - prevence a kontrola znečištění emisemi
 - přechod na oběhové hospodářství

Evropská taxonomie

Co očekáváme od taxonomicky způsobilého a přijatelného projektu?

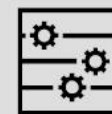
„Významně přispívá“
k jednomu nebo více
Environmentálním
cílům EU

„Významně nepoškozuje“
(DNSH) žádný
z Environmentálních cílů
v souladu s čl. 17 Nařízení
o EU Taxonomii

Je vykonáván
v souladu s minimálními
sociálními zárukami

Splňuje technická
screeningová kritéria
(TSK)

Evropská taxonomie a stavebnictví

- vyčleněna řada oblastí, které jsou taxonomicky **způsobilé** a to v oblasti novostaveb i modernizací a rekonstrukcí
- silniční projekty, které neintegrují elektromobilitu a nemají významnou složku pěší či cyklistické dopravy jsou nezpůsobilé
- u způsobilých aktivit (stavebních projektů) se bude sledovat:
 - **zda je vypočten celkový potenciál globálního oteplování** (zjednodušeně CO₂e) a to pro celý životní cyklus
 - **technický návrh a stavební řešení podporují oběhový charakter činností a produktů** (technický návrh reflektuje adaptabilitu a pozdější dekonstrukci)
 - **existuje studie přizpůsobení se klimatické změně** (počítá s ní projekt?)
 - předchází se využívání materiálů **s nebezpečnými látkami a vlastnostmi**

Evropská taxonomie a stavebnictví

- u způsobilých aktivit (stavebních projektů) se bude sledovat:
 - se vzniklým SDO se nakládá v souladu s právními předpisy EU. Důsledně se **třídí**, před demolicemi **probíhají audity**, odpad je (v závislosti na typu stavby) ze 70-90 % recyklován bez odpadu využitého k zaspávání
 - **od 2030 nemožnost skládkování SDO**
 - materiálová a produktová řešení jsou volena tak, aby byla **nastavena na oběhový princip**, recyklaci nebo opětovné využití.
- použití primárních surovin
 - minimalizovat a nahrazovat primární suroviny druhotnými – lokálně dostupnými
 - vymezeny klíčové materiálové kategorie, pro které stanoveny meze pro maximální použití primárních surovin

Evropská taxonomie a stavebnictví

PŘÍKLADY:

- Beton – přírodní kamenivo z primárních zdrojů tvoří maximálně 70 % celku v kompozitu
- Plast – minimálně 50 % musí být získáno výrobou z biologických surovin
- Ocel – maximálně 30 % celkového materiálu pochází z primárních surovin (přechod na tzv. „green steel“)

Právní předpisy související s taxonomií

- Směrnici o vykazování nefinančních informací (NFRD) z 2014
- Směrnice o podávání zpráv podniků o udržitelnosti (CSRD), z 2022
- podrobnější požadavky na podávání zpráv dle povinných standardů EU pro podávání zpráv o udržitelnosti (ESRS), draft 2023
- Nařízení o uveřejňování informací souvisejících s udržitelností v oblasti finančních služeb (SFDR), platné od 2021
- návrh Směrnice o náležité péči podniků v oblasti udržitelnosti (v přípravě)
= stanoví odpovědnost členů statutárních orgánů a managementu za udržitelnost a ESG v hodnotových řetězcích
- Nařízení Komise o evropských zelených dluhopisech, schválen v 2023

Děkuji za pozornost